

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 697/2024-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených URBAN & PARTNERS s. r. o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupom (i) Okresného riaditeľstva Policajného zboru vo Svidníku v konaní ČVS: ORP-115/VYSK-SK-2017, (ii) Okresnej prokuratúry Prešov v konaní sp. zn. 1Pv 689/18/7707 a (iii) Okresného súdu Bardejov v konaní sp. zn. 4T/59/2022 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. decembra 2024, ktorú doplnili 13. decembra 2024, domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom vyšetrovateľa, prokuratúry a súdu v trestnom konaní, ktoré sa týka príčiny smrti ich syna a brata. Žiadajú, aby okresnému súdu bolo prikázané konať bez zbytočných prietahov a každému z nich bolo priznané finančné zadosťučinenie (4 000 eur od polície, 6 500 eur od prokuratúry a 10 000 eur od okresného súdu).

2. Sťažovatelia bez toho, aby k ústavnej sťažnosti priložili akýkoľvek dôkaz o zásahu do ich ústavných práv postupom vyšetrovateľa a prokuratúry, tvrdia, že sťažovateľka v apríli 2017 podala trestné oznámenie a vyšetrovateľ v júli 2017 začal trestné stíhanie pre prečin usmrtenia, v ktorom bolo dvom lekárom v decembri 2020 vznesené obvinenie.

3. Z listín priložených sťažovateľmi k ústavnej sťažnosti vyplýva, že 14. septembra 2022 podal prokurátor obžalobu pre prečin usmrtenia, ktorého sa mali dopustiť lekári nemocničného oddelenia, na ktorom bol hospitalizovaný syn a brat sťažovateľov, tak, že mu od 29. februára do 16. marca 2016 neposkytli riadnu zdravotnú starostlivosť, čo viedlo k jeho úmrtiu

██████████ Zo zápisníc o hlavnom pojednávaní, ktoré sťažovatelia priložili k ústavnej sťažnosti, vyplýva, že okresný súd na hlavných pojednávaniach 5. apríla 2023 vypočul obžalovaných a sťažovateľku, 4. septembra a 11. októbra 2023 vypočul 13 svedkov (lekárov a zdravotné sestry), 29. novembra 2023 a 5. februára 2023 vypočul troch znalcov. Hlavné pojednávanie nariadené na 8. apríl 2024 bolo pre nedoručenie predvolania znalcovi odročené na 15. máj 2024, ktoré však bolo viackrát odročené, a znalec bol vypočutý na hlavnom pojednávaní 7. októbra 2024. Na tomto pojednávaní prokurátor a obhajca obžalovaných navrhli doplniť dokazovanie, pričom pojednávanie bolo odročené na 9. december 2024, na ktorom okresný súd odmietol vykonať ďalšie prokurátorom navrhované dôkazy a hlavné pojednávanie odročil na 17. február 2025.

4. Sťažovatelia zdôrazňujú celkovú dĺžku konania od začatia trestného stíhania, ktoré trvá sedem a pol roka. V tejto súvislosti odkazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a potrebu posudzovania konania ako celku. Konanie považuje za citlivé, keďže sa týka smrti ich „manžela a syna“ z dôvodu nesprávneho poskytnutia zdravotníckej starostlivosti.

II.

5. Ústavná sťažnosť sťažovateľa je podaná zjavne neoprávnenou osobou a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá. Sťažovateľ tvrdí, že v trestnom konaní má postavenie poškodeného. Tento záver je však v rozpore s tvrdením, podľa ktorého trestné oznámenie podala len sťažovateľka, s ktorou ako s jedinou poškodenou koná aj okresný súd, ktorý ju predvoláva na hlavné pojednávania.

6. Čo sa týka postupu vyšetrovateľa a prokuratúry v trestnom konaní, sťažovateľka v rozpore s § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde k ústavnej sťažnosti nepriložila žiadny dôkaz o tomto inom zásahu do jej ústavných práv (trestné oznámenie, uznesenie o vznesení obvinenia) a v ústavnej sťažnosti v rozpore s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde absentujú skutkové dôvody – opis postupu vyšetrovateľa a prokuratúry v trestnom konaní, ktorým malo dôjsť k porušeniu jej ústavných práv. I pri zohľadnení celkového trvania trestného konania zo strohých a neosvedčených tvrdení o podaní trestného oznámenia v apríli 2017, začatia trestného konania v júli 2017, vznesenia obvinenia v decembri 2020 a podania obžaloby v septembri 2022 bez opisu postupu a úkonov orgánov činných v trestnom konaní nemožno vyvodit' záver o porušení ústavných práv sťažovateľky postupom vyšetrovateľa a prokuratúry. Preto bola ústavná sťažnosť v tomto rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnutá, keďže nemá náležitosti ustanovené § 123 ods. 1 písm. d) a ods. 3 zákona o ústavnom súde.

7. Čo sa týka postupu okresného súdu, treba vychádzať z § 55 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého ak je dôvodný predpoklad, že došlo k prieťahom v príprave pojednania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k prieťahom vo vyhotovovaní rozhodnutia, ktorakolvek zo strán môže podať sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu. Podľa § 55 ods. 5 Trestného poriadku o sťažnosti pre nečinnosť musí rozhodnúť senát nadriadeného súdu do piatich pracovných dní od prevzatia veci a ak zo strany súdu nedošlo k prieťahom, sťažnosť pre nečinnosť sa zamietne, no ak je sťažnosť opodstatnená, určí primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu.

8. Tento prvok dáva ktorejkoľvek strane trestného konania právo na to, aby nadriadený súd určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu. Preto ide o účinný prostriedok nápravy, prostredníctvom ktorého sa sťažovateľ môže účinne domáhať ochrany svojich práv (II. ÚS 31/09, II. ÚS 531/2017, IV. ÚS 296/2010, IV. ÚS 113/2012, III. ÚS 263/2021). Takmer zhodná právna úprava je obsiahnutá v § 91 rakúskeho zákona o organizácii súdov – *Gerichtsorganisationsgesetz* s titulom návrh na stanovenie lehoty a Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku z 30. januára 2001 vo veci Holzinger proti Rakúsku dospel k záveru, že návrh na stanovenie lehoty na vykonanie úkonu podľa tohto zákona je vnútroštátnym prostriedkom nápravy, ktorého nevyčerpanie zakladá neprijateľnosť sťažnosti podľa čl. 35 ods. 1 dohovoru.

9. Sťažovateľka porušenie ústavných práv vyvodzuje z toho, že v trestnej veci, v ktorej má postavenie poškodenej, nebolo rozhodnuté o podanej obžalobe prokurátora proti obžalovaným, ktorých konaním jej mala byť spôsobená ujma. Nápravu tohto stavu v postupe okresného súdu tak sťažovateľka môže dosiahnuť návrhom podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý však nepodala. Tým nevyčerpala právny prostriedok, ktorý jej na ochranu jej ústavných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) a čl. 6 ods. 1 dohovoru priznáva zákon. Preto je jej ústavná sťažnosť proti postupu okresného súdu podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde neprípustná a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. decembra 2024

Robert Šorl
predseda senátu